

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

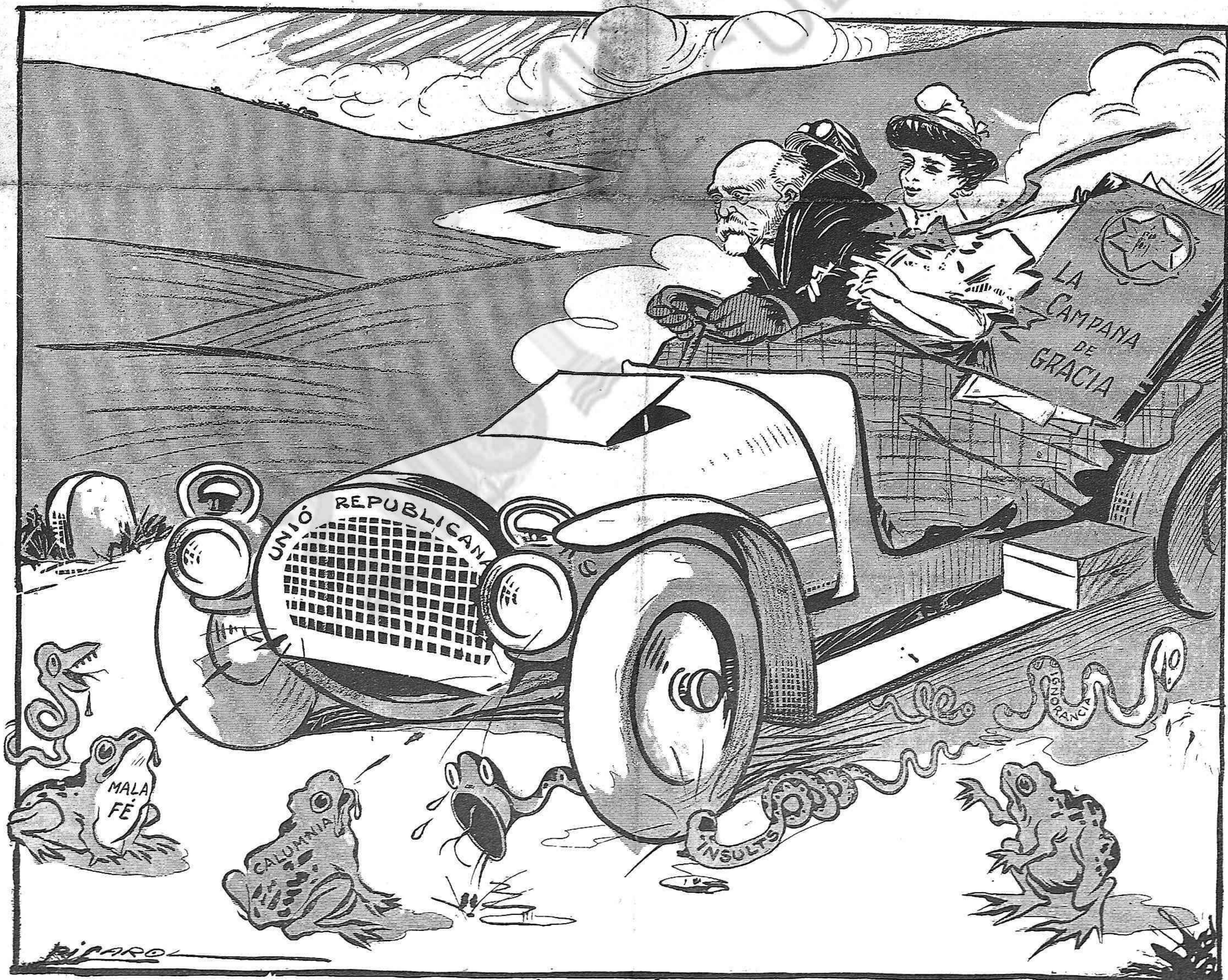
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagossi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico
y Extranger, 2'50

¡SEMPRE ENDAVANT!

Anant ab tan bona companyia, LA CAMPANA anirà fent el seu camí, sense por d' extraviarse.

ULLADA POLÍTICA

DIGAN lo que quieran los termómetros, no's presenta molt clara la situació del ministeri.

Afectant una tranquilitat que á bon segur no sent, el govern jura y perjura que la seva labor reformista, orientada en sentit marcadament radical, va á començar d'un moment al altre; pero l'cas es que 'ls días passan, el cel va posantse nívol y las tals reformas no's veuen apareixre per en lloc.

Se parla d'obstacles, pero no's diu de quina indo le son ni ahont se presentan. S'assegura que Roma conta aquí á Espanya ab apoyos molt poderosos, pero no's dibuixa netament la seva fesomia...

Lo únic que se sab de cert es que 'l govern, tot y parlant de fer molt, no fa res y que si la vista no's enganya aquí va á pasar algo gordo.

¿Qué será?

L'esceñari polítich està tapat.

Pero aviat s'alsarà el teló.

**

Com si ja no'n tingüés prou el pobre ministeri ab las preocupacions de carácter íntim que amargan la seva existencia, ve la huelga de Bilbao á acabar d'embrollar la situació y aumentar el mal humor dels consellers responsables.

D'una vaga al principi insignificant y qualcausas no hem vist encare ben explicadas, se'n ha fet una huelga general que té completament paralitzat el traball en las minas d'aquella rica regió, una de las més laboriosas d'Espanya.

Y lo pitjor es que la sanch ha tacat ja ls carrers de la ciutat del Nervión y que las passiós, més y més ab tal motiu excitadas, semblan allunyar per otra ocasió la visita que 'l Rey pensava fer á la hermosa ciutat cantàbrica.

**

A Cuba ja tornan á serhi.

Pero ara son ells sols; lo qual no vol dir que no ho sentim 'lo mateix que quan eram ells y nosaltres.

L'origen del conflicte apareix molt confús. Potser no's deu á altra causa que al temperament inquiet d'algun cubans, incapços de soportar un período massa llarg de tranquilitat y armonia. Potser els Estats Units, intrigant per sota má... ¡Qui sab!

De les notícies fins aquest moment arribadas, se'n després que en varias regions de l'illa s'han aixecat partidas, algunas molt numerosas, y que entre las varias personas de significació que las capitanejan s'hi contan en Quintín Banderas y 'l general Gómez.

Sembla que 'l gros dels insurrectes se troba en el departament Occidental, y fins aquest dia va arribar á suposarse que una forta partida se disposava á atacar 'l Habana.

Per fortuna pels cubans, el president Estrada Palma no ha perdut la serenitat, y tan segur de la seva situació sembla sentirse, que ha declarat que «sense necessitat de cap apoyo extrany», donará compte de la insurecció en brevíssim plasso.

Convindria que aixis fos. La intervenció dels nebots del Oncle Sam forzosamente hauria de costarlos cara. Potser la independència, per la qual tant varen lluytar.

PIF-PAF

Induccions y deduccions

A fa algú temps que la política republicana de Barcelona gira al impuls cego de un home, que 'l diumenge passat, en un acte públic que li fou tributat per obrers genuins y per altres que sense serho prengueren la representació obrera, confessava qu'era (paraulas textuals) de «los que no servimos para inducir ni deducir», es á dir, pera realisar las dos operacions més rudimentaries de tot cervell mitjanament organiat.

Allí estava present el Sr. Giner de los Ríos. ¿Qué pensaria l'ilustrat catedràtic de Lògica de aquest rasgo de sinceritat eixit dels llabis de un home que blassonant de no servir pera induhir ni pera deduir, pretén no obstant assumir la direcció del partit republicà de Barcelona?

Aquí queda explicada, en certa manera, la causa de que se 'l porti poch menos que á tomballons, es-cindit y perturbat.

Per mica que 'l director del partit republicà barceloní tingués la facultat de induhir, hauria comprés á la llum clara de la reflexió y desde 'l primer instant, la veritable naturalesa del moviment de Solidaritat catalana, nasent explotantemente en l'ànima de un poble agraviat, ofès y amenassat; moviment de defensa dels drets democràtichs més

preuhats, com son els que 's refereixen á la lliure emissió de la paraula parlada y escrita; moviment al mateix temps, no exclusivista, no tancat y circumscrit á Catalunya, sino difusiu á totes las demés regions d'Espanya, del pensament de un poble viril, despert y desitjós de la regeneració nacional lograda per medi de l'extirpació de las oligarquías y del caciquisme y la consegüent implantació en tota la seva pureza del self government.

Y hauria dit:—Tot aixó es nostre, tot aixó es de democràtic, tot aixó acabarà per ser republicà.

¿Quina major satisfacció—si hagués sapigut induhir—podia causarli'l veure que homes, grups, collectivats, un temps enemigos de las ideas democràticas, las acollaven com á única salvació del poble, sense distinció de classes, com á única salvació d'ells mateixos, al veure's amenassats per las tropes dels poders centrals? ¿Quina major confiança—si hagués sapigut induhir—podia produirli la plena seguretat de qu'en aquest cas havia de tenir ineludible cumpliment la llei física en virtut de la qual las cosas cauen fatalment del costat á que's decautan?

Y passant revista al poder inmens, incontrastable del partit de Unió republicana, ab ses masses ben organitzades, inflamades de fé y d'entusiasme, de quin costat havia de caure, al últim, l'acció, l'impuls, l'empena de Solidaritat catalana, més que del costat republicà?

Així ho va veure l'insigne Salmerón desde 'l primer instant, perque en Salmerón posseixia un cervell privilegiat, y sab induhir, deduir y alguna cosa més, y en aquest sentit va trassar las orientacions al partit republicà de Catalunya, aquelles orientacions qu'en un principi seguia explotantemente el Sr. Lerroux intervenint en la preparació del meeting de Girona y adherintse al mateix en un expressiu telegrama. «Es, per ventura, que no prengueren part en aquell acte 'ls regionalistes y 'ls carlins? Donchs per què 'l Sr. Lerroux, en lloc de protestarne, se'n anà ab ells al vehicle del la seva adhesió.

«Ah, es que llavoras encare era director de *La Publicidad*. Y l'home que no sab induhir, ni deduir, sab en cambi apassionar-se, fins al extrem de pretendre que un partit en massa, se fassi solidari de las seves passiós, dels seus agravis.

Vingué la conseqüència lògica del meeting de Girona: l'acte d'homenatge, y 'l Sr. Lerroux, encare que fents'hi de penas, à regarà dientes, com se diu en castellà, contribuí á la celebració del mateix ab la quota que honrà la suscripció de LA CAMPANA DE GRACIA. Realisà ab això un acte instantiu de inducció, y si hagués sapigut mantenirlo, hauria esperat benevolentment el resultat de la manifestació del 20 de maig, que, més que grandiosa, resultà estupenda. Al veure que 'l poble català en massa, sense distinció de partits, alsava sobre 'l pavelló la noble figura de 'n Salmerón, sense que l'illustre jefe de la Unió republicana se vejés obligat á entibiar, ni á aigualar cap absolutament dels seus radicalismes, hauria reconegut que 'l partit republicà havia guanyat més ab tres mesos de Solidaritat catalana, fins en sentit revolucionari, que ab tres anys de predicar una revolució ilusoria, embaucadora, purament efectista, ab la qual no creuen, ni poden creure 'ls mateixos que la predican.

Quan era ocasió d'aprofitar-se de tan propicias circumstancies, l'home que avui confessa que no sab induhir, ni deduir, es quan se llansà més desafordadament que may á perturbar y á desgabellar el moviment del poble català, tan favorable als interessos polítics del partit de Unió republicana. Llavoras es quan li varen venir els escrivíus de qu'ell no podía alternar ab els catalanistes que tant gravement l'havien ofès y injuriat. Pero aném á veure: «No eran els catalanistes del homenatge els mateixos catalanistes del meeting de Girona? Donchs per què en el meeting de Girona anava ab ells, y 's negava á sostenerhi relacions de tota mena, després de la festa del homenatje, que resultà en realitat l'apoteosis del nostre ilustre jefe?

Aquestas inconseqüències, aquestas versalitats, aquests caprichos serán, si vostés voleu, molt propis d'un home que confessa que no sab induhir ni deduir; pero s'ha de reconeixir que l'home que no sab realizar aqueixas operacions mentals tan rudimentàries està incapacitat pera dirigir á un partit de la importància del de Unió republicana, en la ciutat d'Espanya en que conta elements més numerosos y de major valia.

Així es lo que deyan en nostre anterior article: hem perdut completament la confiança en la aptitud directiva del Sr. Lerroux, y com nosaltres, pensan un número gran, inmens, de republicans que, encare que modestius y sense pretensions, posseixen l'esperit reflexiu y saben induhir y deduir.

No 'ls enlluhera als nostres bons amics la flamada de aqueixos focs d'encenalls contínues, ni las eternas arias de tenor oratori, buydas de pensament y abundoses en pinyols de bravura; tot això ha passat de moda. No es cantant l'eterna cançó de una revolució purament de xerrameca, com s'arriba á l'entranya popular. Y si 's diu qu'encare hi ha qui ho aplaudeix, haurém de respondre que de obcecats simplistas y de aficionats á que 'ls embauquin 'n hi hauràn sempre, en major ó menor número; pero que ni aquests ni 'l qui 'ls alsas de cascots aniran mai en lloc, y molt menos havent de pugnar contra la corrent de tot un poble.

**

Perque ara més que may s'imposa á tots els homes de recta conciencia y de sentiments democràtichs la necessitat de mantenir á to'a costa la Solidaritat catalana ab vista y tendencias á la Solidaritat espanyola. Ahi la draconiana Lley de jurisdicccions era sola una teoria; avuy es una práctica funesta. Ja hi ha qui gemega de la seva aplicació. De manera que si avan s'predominava en l'espírit public la conveniencia de que no arribés á esser votada, avuy s'imposa la necessitat apremiant de la seva derogació.

Y això únicament pot conseguirse donant un gran vigor al moviment de Solidaritat; unint en una sola conjunció á tots els enemicis del règim vigent, prescindint de to's las idees, de to's las qüestions que puguen dividirnos devant del enemic comú. May ha de ser licit basar la política en els odis africans de classe ó de partit. Una de las ventajas de Solidaritat catalana sigue, entre molts altres, l'ex-

tiració d'aqueixas rancuniñas impropias del home civilizat tractar de reproduirlas avuy, en mitj dels grans perills que 'ns han cagut á sobre, quan Solidaritat catalana no exigeix á ningú la més mínima abdicació dels seus ideals, ni la més petita merma de la seva personalitat política, es obra insensata, funesta, regressiva, perniciosa, propia sols dels que gastan tota la potència de la seva ànima en agitar inútilment y en consumir las ideas més sanas al bull de las seves passiós, propias únicamente dels que 's reconeixen incapços de induhir y deduir.

Pero Jay! Que als que induueixen y dedueixen els queda sempre un dupte punyent, mortificador, que no hi ha medi humà de desvaneixer, per esser fill de una lògica deducció.

«No resulta fundat, per no dir cert, que 'ls que desconsideradament traballan en contra de Solidaritat catalana, tan justament temuda dels governs monàrquics, conscient ó inconscient laboran en pro dels governs de la monarquia?

P. K.

Una farsa indigna

El Progreso del dimecres publicava en lloc preferent, es á dir, separat de las protestas de la tarrega, el següent telegrama:

«Puigcerdá, 21, 4'30 tarde.

»Alejandro Lerroux—PROGRESO—Barcelona. Dolorosamente impresionado lectura Campana Gracia, envíe energía dura protesta contra quienes convierten prensa instrumento envenenado pasiones personales.

»No llevó mi solidaridad hasta sostenerla con calumniadores. Por esos procedimientos pierden las mejores causas.

»Amigo siempre, recibe fraternal abrazo de tu hermano.

EMILIO JUNOY.

Desde'l primer moment varem imaginarnos que's tractava de una farsa. Y al objecte de aclarir-la 'ns dirigirem al digne diputat per Barcelona, que 's troba á Puigcerdá, de qui rebrem la següent resposta:

«Puigcerdá, 22, á las 15'50.

»López.—Barcelona.

»Ignoro á qué puede referirse. No he enviado ningún telegrama protesta

EMILIO JUNOY.»

La *Publicidad*, que també 's dirigí al Sr. Junoy de manantili aclaracions, rebé la següent resposta:

»Ignoro de qué se trata. No he mandado ningún telegrama de protesta á ninguna parte. La lealtad me obliga á declararlo así.

**

Tenim, donchs, que 's ha inventat un telegrama, ab la deliberada y manifesta intenció de molestar y perjudicar á LA CAMPANA DE GRACIA, pera donar algún valor á las protestas grotesques de tants desenguts, ab la firma autorisadísima y respectable del Sr. Junoy.

Si així, ab tan inaudita desaprensió, s'abusa del nom de una persona tan coneguda com el Sr. Junoy (qu'valor ha de donar-se á las protestas que dia riament publica *El Progreso*, firmades casi totas per gent a qui ningú coneix?)

Y qui, davant de tanta farsa, s'extranyerà ja de la nostra resolució d'arrancar caretas als farsants?

Estém esperant que 'ls que tan desafordadament protesten contra l'atrevidament inaudit que ha tingut LA CAMPANA DE GRACIA de posar en caricatura á un revolucionario malo, serán consequents ab si mateixos y aplaudirán fins á pelarse els palmells de las mans, l'enginyós rasgo de habilitat política, el verdader cop revolucionari que implica l'iniciació del telegrama del Sr. Junoy.

Un grapadet d' explicacions

Aells no 'ls hi digueu res: permetéu'shi tot: l'insidie, l'insult, l'escàndol, l'amenaça; però, en cambi, guardeuvs de mirarlos fit á fit, que 'us dirán que las concas dels vostres ulls son canons de una pistola de dos tiros y 'ls vostres ulls son balas: guardeuvs de senyalizarlos ab el dit, que 'us dirán que 'ls amesasse ab un punyal.

Son impresionables; més que impresionables, susceptibles; més que susceptibles, vidriosos per naturales... y ab tot y ser tan vidriosos, tan susceptibles, tan impresionables, se creuen autorisats pera prescindir del respecte degut á tot home que honradament sustenta ideas y opinións contràries á las seves opinións, á las seves ideas y sobre tot á las seves passiós mal sanas. Encare que 's diuen republicans, els hi falta la primera de las virtuts republicans, qu'és la tolerància. Se pensan serio; pero no 'n son, no 'n poden ser.

Y de això no 'n tenen la culpa ells infelissos! Els qui la tenen tota son els qu'en lloc d'ensenyarlos que la primera qualitat del home es la rabó y la cultura, els han donat á entendre que la prenda més preuhada es l'arruixament, la valentia, l'matisme.

**

Renunciém á fer una enumeració puntualizada de certas coses que han passat á Barcelona en aquests últims temps. Ens basta tenir com tenim la intima convicció de que la inmensa majoria del partit republicà las ha vistats ab verdadera repugnància y las ha reprobadas unànimement.

Y si de alguna cosa 'ns felicitém es de que s'haja

respost fins ara á las amenassas y á las violències, ab una calma y una serenitat veritablement catalanas, que demostran que á Barcelona no hi ha ambient pera que s'hi reproduueixin las tristases, las lamentables escenes de Valencia. No 's reproduirán, mal que 'ls pesi als qui fa temps que ho buscan y ho procuran, perque la immensa majoria dels republicans no ho volen y estan dispostos á no consentirlo.

Caldrà, donchs, que 'ls busca rahons se resignin á calmar la seva exagerada neryiositat y 's pacifiquen, que la calma may està de sobra, quan se defensa una causa bona ó mala.

Nosaltres passém bonament pera que tinguin una adoració cega á una determinada personalitat, que som els primers en reconeixre que ha prestat bons serveis á la causa republicana, per més que avuy el vejam completament descarrillat y produint un dany immens. Si 'ls seus admiradors no participen de las nostres apreciacions, allí ells: molt lliures son de acabar d'enterbolir 'l seny ab las seves adulacions, ab las giopadas del seu enemic. Per nosaltres poden erigirli un trono imperial y rendirli vasallaje. Pero al proclamarlo emperador guàrdinse de investirlo ab els atributs angustios de la inviolabilitat y de la indiscutibilitat. Per això no hi podem passar. Això no ho pot admetre ningú que de republicà 's precibi. No hi ha forsa ni poder humà que 'ns pugui trabar la ploma, que 'ns pugui tapar la boca.

Y discutirem al home y analisarem tots els seus actes, no sols perque aquest es el nostre gust, sino perque ho considerém el nostre deber; el deber de bons republicans, acostumat á vetllar, després de prop de quaranta anys de lluya, pel prestigi de la causa republicana.

Y ho faré ab el nostre istil peculiar:

President del Congrés el corresponent suplicatori demandant el processament del diputat per Barcelona.

Ab tot y no haverse resolt la qüestió previa del suplicatori, per estar avuy tancadas les Corts, els procediments seguiren endavant contra'l Director de LA CAMPANA, y s' arribá rápidament á la reunió del Consell de guerra, al dictat de la sentencia y al cumpliment de la mateixa. Encare que la Lley de jurisdiccions es molt explícita en lo que atany á la prossecucio de las agitacions, queda sempre'l dupte respecte á l' aplicació de la pena, quan aquesta recau en una persona sols responsable en segon lloc, haventhi qui ho sigui en primer terme, y no refugi la responsabilitat. Es una qüestió aquesta d' equitat, digne de ser resolta, per evitar danys irreparables, com resultarien de que dos distintas personas sufriren pena per un delicto que sols una d' ellas ha pogut cometre.

El Sr. Junoy, que ja havia plantejat aquest interessant problema juridic en son notable article *Mi caso*, que tinguero el gust de reproduhir, vivament dolgut en lo mes intím de la seva conciencia de que un innocent estigué extingint una pena qu' en tot cas correspon en primer terme al autor del article que la motivà, y despresa de consultar la qüestió ab el Sr. Salmerón, se dirigi al President del Consell de Ministres en una atenta y perfectament fonamentada Exposició, en la qual, no sols confirma en totes sus parts la declaració prestada, declarantse autor del escrit, explicant la intenció que tingüí al redactarlo y publicarlo y assumint la plena responsabilitat que del mateix pugui resultar, sino que declara formal y solemnemente, que al ser posat á discussió el suplicatori, el, per la seva part, votará pera que sigui concedit.

No pot demanar-se mes de la integritat de conciencia de un home públic, que tan dignament ostenta la representació de Barcelona. Siga'l que's vulgui'l resultat que obtinguí l' Exposició presentada pel Sr. Junoy, que'l general Linares cursá y de la qual deurà ocuparse'l Consell de Ministres. LA CAMPANA DE GRACIA reitera l' expressió de la seva gratitud al dignissim representant de Barcelona.

os notables meetings de Solidaritat catalana van celebrar-se diumenge: l' un á Santa Coloma de Farnés y l' altre á Vallbona.

En el primer hi prengueren part representants de tots els partits adherits al moviment, sense notar-se entre ells la més mínima discrepancia. Y cóm té de serhi, si tots á una tenen un mateix desitj: llibertar á Catalunya y á Espanya entera de las Lleys escripturals que la endogalan, y acabar de una vegada amb las oligarquías y el caciquisme que obstrueixen la lluire manifestació de la voluntat del poble!

Feren tú de la paraula els Srs. Torra, Rivas, Vilahut, Frigola, Agulló, Gambús y Corominas, qui resumí l' acte ab un admirable discurs.

«La Solidaritat—digué—tendeix á extingir els odis dels partits, que ab las seves lluytas enconadas y violentes, semblava que volfan destrossar á la patria... La Solidaritat pretén acabar ab el caciquisme y fer que la representació parlamentaria sigui veritable, com nascuda de la voluntat del poble, realisant ab això obra de regeneració de la patria... Als que d' upin de que Solidaritat es un moviment social, els hi podeu dir que hi ha la ley de la evolució històrica progressiva, superior á la voluntat dels homes, que impulsa cap endavant á la humanitat, insensiblement, envers la justicia y la civilisació.»

**

El meeting de Vallbona fou exclusivament republicà. Parlaren als tons radicals y en pro de la Solidaritat els Srs. Orobítg, Palma, Serra y Constansó y Lletjet, que resumí'l discurs.

Digué'l Sr. Serra: «No deuen els pobles seguir l' exemple de alguns individus del partit, buscant divisions perjudicials. Si dos persones s' emprenen en renir, no per això els pobles tenen que seguir el seu exemple, y buscar divisions que serian funes pera la patria.»

Y digué'l Sr. Lletjet, despresa de protestar contra els insults embossats de que es objecte'l venerable Salmerón:

«Ningú més que jo ha sigut vituperat un dia y altre pels catalanistes, pero jo faig dels insults lo que'm dona la gana; els desprecio ó els guardo en el fons de l' ànima; pero may faig que'l desmés s' associen als meus odis ó als meus desprecis: son coses purament personals.»

Així parlan els homes que no volen sacrificar la pau y la unió de un partit, als engreriments de la seva personalitat.

Aquí la prempsa's veu obligada á callar en lo que respecta á certas cosas molt graves qu' estan passant.

En canvi son molts els periódichs extrangers que s' ocupan de lo qu' ells ne diuen *Cosas d' Espanya*. L' arbre de la lluire difusió de las idees, aquí tallat á ran, rebota en l' extranger, y 'ls fruys dels rebrots son més dolents y perniciosos que 'ls que's cullirian aquí si la lluire difusió de las ideas sigües permessa.

Sempre la privació de la llibertat se torna en contra dels que la prohibeixen.

Sis mesos ha tardat el Papa infalible en donar la seva opinió respecte á la Lley de separació de la Iglesia y l' Estat francés. Y ha sortit ab un document qu' es un verdader geroglific.

Per una part els aconsella que no acceptin la constitució de las Comissions culturals, que podrian portar la pau al país, sense dany de la professio de las doctrinas catòlicas; y per altra part els encomana una especie de *insumisió pacífica*.

Es á dir: que fassin el bot.

**

Molt difícil els ha de ser als catòlicos mantenir-se en equilibri sobre aqueixa especie de maroma.

Tant més quan el govern de la República es molt fort y té ab la Lley de separació una espasa prou fina pera tallarla.

De manera qu' en la lluya entre la República y el Vaticà, ja poden apostar un contra cent en prò de la República, ab la plena seguretat de que guanyaran.

El cacich Roure està fent estragos per tot arreu abont pot arribar la seva mala sombra. A Castell d' Áro, á Vidreras, á Massanet de la Selva y altres pobles de la província de Girona, s' acostan ja á un centenar els honrats veïns que's troben embolicats en tota mena de processos.

Sembla que la causa de tot es la pretensió que té l' arbre malehit de que l' abonin pera engrereixar-se.

[Abons! Una bona destral es lo que necessita!]

El Sr. Sánchez Ortiz, vosté qu' es un funcionari honest y un home just, qu' fai? qu' espera? Talli el roure y la inmortala Girona l' inmortalizará.

Al diputat francés Joseph Reinach, autor de una proposició demandant l' abolició de la pena de mort, li ha escrit el famós Cesar Lombroso la següent carta:

«Vos remercio, volgut diputat, d' haverme enviat el text de la proposició relativa á l' abolició de la pena de mort. Jo era partidari de la pena capital en els anys primers dels meus estudis jurídics; però després de llargues reflexions me'n he convertit en adversari. No es que la pena de mort no sigui lògica; pero desde l' instant que un se coloca exclusivamente baix el punt de vista del interés social, la pena de mort sols podrà ser útil aplicada ab molta freqüència, lo qual resultaría bárbaro; mes aplicada ab parquetat com se fa avuy, no es més que un espectacle públic horribllement corruptor, y 'l suplici ja no' s' conforma ab las nostres costums. Utilizar al culpable en son propi benefici y en benefici social, es, pel contrari, una empresa molt elevada y digna del nostre temps y de nostra activitat.»

Al Sr. J. Cap, als Srs. Eusebi Viladas y company; á tots els que'ns han testimoniat el seu afecte envidiantos escrits alusius á la nostra actitud en la qüestió Lerroux, debém manifestar-si que agràvem vivament las seves felicitacions, tan expontànies com sinceras, y que de veras sentim que la falta d' espay ens impedeixi publicarlas.

Els suposém enterats del terremoto que acaba de sufrir la República de Xile.

Las notícies que'l cable'ns transmet son aterradoras. Valparaíso, centro comercial dels més importants de l' Amèrica del Sur, es un pilot de ruïnas. Las víctimes se contan per milers, y llargs anys haurán de transcorre avans la segona capital de Xile no' s' podrá refer de la immensa desgracia que avuy la cubreix de dol.

Recorda *La Lucha*, de Girona, que quan se discutia la Lley de Jurisdiccions va proposar la celebració de una Assamblea general de la prempsa espanyola, pera defensa de la classe.

Aquell pensament previsor va quedar enlayre. Aquí negaré que avuy s' imposa com una necessitat ineludible?

Si la prempsa's solidarisa's fará respectar.

El Ideal, de Lleyda, *La Publicidad*, de Granada y molts altres periódichs, que están sufrint com nosaltres duras persecucions, reclaman l' establiment de la solidaritat periodística.

«Companys: ¿qué fem? aném: correm á salvarnos!»

A Bilbao s' estaven celebrant unas grans festas, preludi de las que tenian preparadas pera quan el rey, á son regres de Inglaterra, anés á visitar la invicta vila.

Y de repent, per tossuderías y intemperancies dels patróns, ha esclatat una *huelga* formidable, imponent, que ha deixat sense feyna á la inmensa majoria de la població obrera. Y el govern, per lo que pogués succeir, hi ha enviat un verdader exèrcit.

Ja veuen si van resultant divertidas las festas de Bilbao. Menos mal si no terminan ab un reparto de confits.

El partit republicà de Palma de Mallorca, en una reunió en la qual feren tú de la paraula el venerable patriarca de la República D. Francisco Vilallonga y els distingits propagandistas Srs. Martí y Pou, prengué l' acort de adherir-se á la Solidaritat catalana.

Els felicitem de obtenir pera la salvadora idea el valós concurs dels republicans mallorquins. L' acte important que acaban de realisar confirma las previsions del insigne Salmerón, que va anunciar que, despit dels *simplistes* y els obcecats que la combaten, Solidaritat catalana acabaria pera convertir-se en un poderós moviment de Solidaritat espanyola.

Las protestas que *El Progreso* ve insertant contra LA CAMPANA DE GRACIA, consti que no'ns donan fret ni calor. Sense voler medir la importància política de las firmas que las autorisan, hem de declarar que coneixem els móvils de certas maniobras puramente *efectistes*, y que de tan gastadas ja no'ns produueixen efecte.

Pero com hem observat que á *El Progreso* aixó li agrada molt, procurarem seguir impávis la campanya en defensa dels nostres ideals y de la nostra dignitat, á fi de que'l periódich del Sr. Lerroux pugui anar rebentne molts, pero moltíssims de protestas com aquellas.

Devant de lo que manifesta en son article «A los republicanos de Rubí», el periódich *El Progreso* de Barcelona

del 21 d' aquest mes, no puch menos, no solament jo, si no que també la Juventut Republicana á la qual perteneixo, de pregat á V. persa que's digni per medi del periòdic que tan dignament dirigeix, fer entendre als Republicans de Rubí y á tots los demés de Catalunya que no es de la manera que *El Progreso* diu com entenem nosaltres que havém de seguir.

May creurem á un diputat que fingint estimar-nos y votat pels catalans, no vaig protestar contra la Lley de Jurisdiccions.

Tampoch may pendré per jefe al Sr. Lerroux mentre visca D. Nicolau Salmerón y si aquest morís may seguiriam las petjades d'un home que vol arrasar Catalunya por los cuatro costados. Si'l caciquisme impera á Rubí, sense'l Sr. Palet també' pot combatre, pero no com ell feya; que'ns feya votar per republicà é un monàrquic á qui tothom coneix, fent per aquest motiu un acte de cacich. Y are, per curar-nos, havém de pendre la medicina que'ns ha mort?

Així com ens aconsella 'Unión, unión y unión', nosaltres volém Solidaritat, solidaritat y solidaritat, que aquest es el lema que domina nostres esperits y es lo que pensan grans homes als qui una Assamblea magna els nombra jefes de una Unió Republicana, y axis i tot respectem el pensar de las demés regions d'Espanya (esperant que l' autonomia las regeneri) y no lo que patrocina *El Progreso*, que predicant Republicà, son director s' ha apartat del programa en moltes manifestacions que el mateix ha fet, fentse únic dictador de lleys y sentencias contra la Solidaritat que tant odia.

Per la Juventut Republicana de Rubí, LA JUNTA.

VINAIXA, 19 d' agost

Ab grans cops de trompeta varem ser convocats pel Sr. Alcalde el dia 12 del corrent á una reunió, pera tractar de fer «Casa de la Vila» en lo que dit senyor està molt empenyat, y que vol ferla á quatre vents «pesi á qui pesi». Està molt bé que la fassi, pero tingui present que'quests vents poden juntarse en un, y destruirà per complet, com aixís ens temem.

Després de aguardar-se bon rato, la reunió va ser colosal com se suposava, ab un número de sis, contant tres concejals. Al veurels honorat ab tantíssima personalitat, no pogué menos de dir: Si sapigües que jo soch el desbor me retiraria.

Donchs tiri teló y retiris, senyor Propaganda, y si es que tiri al dret no' s' desciudi sobre tot de resar ab gran devoció per Santa Feltriquera.

Y en segon lloc recordis de quan totes las personalitats del poble, junt als membres de la Corporació, elevaren un manifest al Sr. Gobernador manifestantli el seu descrit moral y material, motiu per un retirarse á un recó 6 millo tirar-se de cap al pou, pero te rahó el refrà: «D' allá ahont no n' hi ha n' pot rajar.»

BLANES, 21 d' agost

En las excursions que cada any sol fan per la festa major del 15 d' agost el coro *Els Amics* de Tarrasa aquest any ha volgut visitar la nostra pintoresca vila. Fou rebut per l' *Orfeó Català* de la mateixa, el qual l' obsequià ab tan mala sort, que sols sentírem de labis dels coristes paraulas de reprobació per l' esperit reactionari que anima á dit Orfeó.

El coro *Els Amics*, per deferència, els hi deixá confeccionar el programa negantse á inolvidar *La Marseillesa*, no obstant las repetides indicacions del coro *Els Amics*, no recompensant aquest sacrifici de las seves espiracions democràtiques, ab un sol vas d' aigua per agradar la set.

Ara veuran aquells joves de idees avançades que integrant dit *Orfeó*, si es ó no polítich, y si surtiran de aquell somni que no'ls deixa veure que son comparsas de una comèdia que sols á la gent reactionariaverteix.

Per la nostra part protestem de tal conducta, y sàpigüa dit coro que la immensa majoria de aquest poble va celebrar la vinguda de *Els Amics*, com van demostrar ab els entusiastas y merscutes aplausos que li tributá al cantar al davant de la Casa de la Vila algunes pessas del seu repertori.

CAMALLERA, agost

• Sabut es que las cosas á Espanya, degut als nostres governs, van á tres quarts de quinze, pero una d' elles que fan fàstic es la qüestió de Correus en els pobles, puig arriban á repartir cartas fins gent que no sab de lletre, que ja es tot lo que's pot dir. ¿Cóm pot tenir, donchs, res d' extrany que molts escrits no arribin al seu destí si els que han de ferlos arribar s' han de valguer d' altre que 'ls guifis? Y molt més, haventhi en molts pobles encara aquella rutina dels dos bandos, ab quina facilitat se porta la correspondencia de can fulano á can sotano per la manca de saber llegir del peatón, entregant aquestes cartas inconscient.

• Donchs bé, á n' el veih poble de Sants reparteix la correspondencia una nena, y com una de las primeras cases que va es á cal nostre capellá, la senyora *mayordoma* cuidant més de lo que no li toca de tenir els plats nets, incita á n' aquella criatura pera que inutilis el números de LA CAMPANA, *El Poble català*, y demés que no son sants de la seva devoció.

• Cridem l' atenció del Sr. Director general de Correus á fi de que subsaní aquestes deficiencias, qu' en veritat diuen molt poch á favor de la cultura d' aquest país.

DESDE BLANES

Els titulats independents del nostre Municipi, amics y defensors de 'n Kourre, el cacich més funest de tots els cacichs, poden haver quedat satisfets ab la seva negativa de adherir-se al meeting de Solidaritat Catalana que ab tant d' entusiasme se celebrarà l' passat diumenge á Santa Coloma de Farnés.

• Pobres *independents* que portarem al nostre Municipi en un dia d' esclet de germanor, de solidaritat blaneca, per encrancar d' una vegada l' asquerós caciquisme que arruina al poble ab las seves conxors y la política centralista que l' inspira!

• Els temps moderns, las circumstancies políticas no permeten avuy colors mitjans tintas. Ja han passat á la historia las utopias y els anacronismes. Hem arribat en els temps pràctics y positius. Res de figurins estàtics; res de visionaris desequilibrats. Gent práctica, gent viril, gent de bona voluntat y arreladís conviccions necessita Solidaritat Catalana. O ab ella ó ab els cacichs.

• Y si en realitat volen seguir sent neutrals verdaders y autèntichs, poden ajudar al seu inseparable Vicens, enseñantles diners, obsequiant á las pocas parellas del envelat de Sant Bonosí vinent, ab dolços y xampany y demés curiosidades per l' istil, que á fi, per lo que'ns veu, es en l' únic que demonstran tenir facultats excepcionals la trianit augusta titulada independent (?) del nostre Municipi. Es un consell <

Maniobras clericals

Mestre, per mí aquests papers son mullats. El foch no's vol encendre.

hace tiempo tras instigación del Sr. Lerroux, el cual rogó al diputado provincial, Sr. Juli, para que se encargara del asunto con el gobernador civil interino Sr. Sosres?

Pues bien; nada menos que D. Luis Azuar, antiguo secretario particular de D. Alejandro Lerroux.

¿Puede maravillarse *El Progreso* que este señor sea un timador? En su vida ha sido otra cosa, y D. Alejandro Lerroux, que le quería muy cariñosamente, sin duda ninguna, fué miserablemente engañado.

Ahora, si este Azuar ha sorprendido la buena fe del Sr. Lerroux, no es doblemente excusable que haya sorprendido la mía que no es tan lista como la suya?

¿O es que no se acuerda D. Alejandro de la graciosa y cómica escena del Hotel Continental de Zaragoza, cuando obligado a decidir por la amistad de Azuar, su secretario, que había sido conocido tal cual es, y la del pueblo zaragozano, decidió por este último, y muy cuerdenamente, porque de otra manera, quién sabe lo que hubiera pasado?

Mala cosa es una memoria débil, amigo *Progreso*, y sobre todo tratar asuntos que no se conocen á fondo.

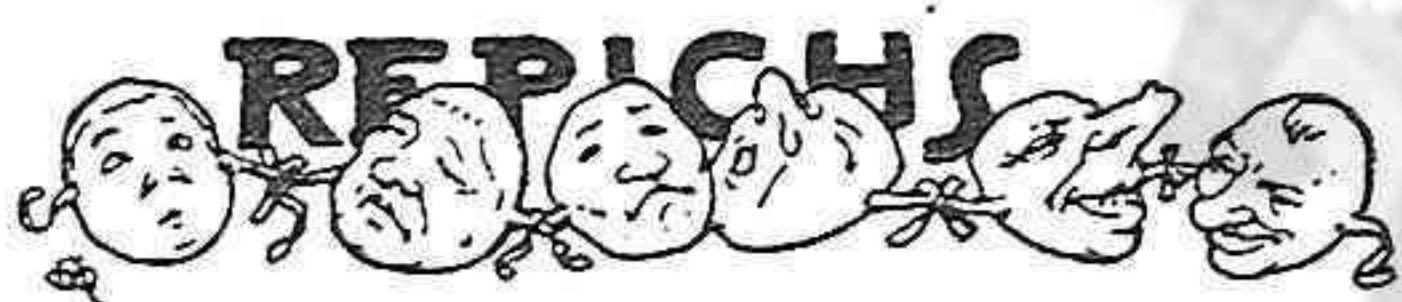
Ha dicho, entre las demás cosas, que yo vivo de las conferencias. ¡Valiente ataque! ¿No sabes explicarte este *rebus*? Pues te lo explicaré yo. No siendo persona demasiado conocida para poder pedir dinero bajo mi sola garantía personal, ni siendo pagado por ningún gobierno, ni siendo policía internacional, que vende elementos avanzados, como tú me llamas, y tampoco siendo diputado para hipnotizar con ella mis admiradores, si llegaría á tenerlos, me parece que no me aconsejarás ir a robar para sostener mi máquina y proporcionar fuerza vital á mis pulmones de propagandista.

Nada más.

Salud.

FRANS ARTHUR CLEVELAND

Cárcel Modelo, sección de presos políticos.

s l' *Imparcial* qui ho diu. L' *Imparcial* el periódico més entusiasta de la centralización monárquica, y per consegüent més enemic de l'autonomia regional:

«Existeixen actualment, en el Tribunal de cuentas, 4,900 expedients sense despaxtar.»

Y tan fácil que sería arreglar la cosa! Ja que no's despaztan els expedients, no caldría més que despaxtar als funcionaris mandrosos y al régimen que l's ampara.

Diu *El País* que la capital d'Espanya no's troba en lloc «ni falta que fá, ni deu preocuparnos la seva existència.»

«Espanya, per obra dels monàrquics—afegeix—ha quedat reduïda á un organisme de membres desbarratats, ahont els peus fan l'ofici de mans, l'estomach de cor, y ahont el cap no's veu en lloc.»

Notable pintura. ¡De má mestra!

S'ha publicat una Circular contra l's sofisticadors de sustancias alimenticias.

Molt just es que s'procedeixi enèrgicament contra l's que envenenan als ciutadans.

Pero ¿no seria convenient que s'procedís també contra l's sofisticadors del sufragi, contra l's falsificadors de la Lley, contra l's que envenenan á la pobra Espanya?

Se tracta d'alsar un monument á las víctimas de las guerras colonials.

Y *Espanya Nueva*, dona pel cas el següent croquis:

«Que la columna se construya con los cráneos de los soldados muertos en campaña.

«Que la base y los cimientos se edifiquen con esqueletos de las madres que han muerto llorando.

«Que los bajo-relieves del primer cuerpo representen: la frase de Cánovas *el último hombre y la última peseta*, el fusilamiento de Rizal, la firma del tratado de París, y D. V... rizándose las patillas.

«Que los genios de rubrica en el segundo cuerpo de todo monumento sean Hércules, sobre el cual grava la columna de cráneos, y cuyos rostros sean los retratos de los ministros habidos durante el periodo que se trata de conmemorar.»

V.º B.º

Llegeixo:

«El bisbe de Marsella ha declarat que quan arribi el moment que ordena la llei, les iglesias de la seva diòcesis se resistiran á entregar els bens y obligats per la forsa, lluytarán, no donantse's res de lo que puga succehir.»

Aixó á Marsella, senyors.

Donchs si's tira avant l'empresa, preparem-nos á sentir un gran pet de *Marsellesa*.

Un dels obrers pensionats pel govern per anar á perfeccionar-se al extranger, ha escrit una nota puntualisant la existència de alguns protegits dels polítics monàrquics que, sense ser obrers, disfrutan pingües pensions de les destinadas als operaris.

En les figueras del Estat espanyol sempre succeeix així: las millors figas se las menjan els dropos.

Baranto es un poblet de Galicia que, com tots els de aquella idílica regió, celebra sas tradicionals romerías ab ballarugas y tragos abundants de sanch de Cristo.

La religiositat se'ls ne puja fàcilment al cap als bons mossos gallegos, y la cosa que ha comensat ab alegrías, sol acabar á tiros y granivetas.

A Baranto, últimament, no hi va haver més que una trentena de ferits.

Laudamus Domine!

D'un convent del poble de Dos Hermanas (Cádiz) varen fugir dos monjas, queixoses dels mals tractes de la Mare Superiora.

Aixó no té res d'extrany.

Si's considera que la present estació es la més adequada perque las monjetas saltin de las tabellas.

El bisbe de Guadix pega un cop de bácul al govern pels seus petits projectes relatius al matrimoni civil y als cementiris. Y es tal la furia del mitrat que'n fa arribar els esquitxos als que ajudin al govern y fins als que s'abstinguin de combatre'l.

Una vegada disparat prohibeix la lectura de un gran número de periódichs de Madrid, entre ls quals n'hi ha algú que ja no's publica.

Aquesta brañó, aquesta empenta, no tenen més que una causa: un excés de forsa produïda per un altre excés de bona alimentació.

El govern faria una obra de caritat, subjectant al impetuós bisbe á un llarrch període de dieta... Pero ay! que aquests remeys d'efectes tan saludables,

tínicament se poden emplear dintre del régime republicà.

Llegeixo:

«Un cocinero y un criado del convento de jesuitas de Fuenterrabia, que se estaban bañando, fueron arrastrados por las aguas, ahogándose.»

Hi ha que repetir allò tan sapigut: ¡Jesuitas y s'ofegan! Senyal que l's convenia.

Parla *El Progreso*:

«¿Qué es una herejía ver la palabra revolución en labios de quien no la siente? Qué importa eso, si sobre quienes las escuchan, cae como una lluvia de fuego la sensación de la lucha?—No hay engaño ni falsedad cuando una de las dos partes no se da ni por engañada ni por estafada.»

Encantadora sinceritat!

Apliquen aquest principi al timo dels perdigons, y pel mer fet de que una de las parts admeti de bona fé'l cartuxo, resultarà que no hi ha hagut al endosarli ni engany ni falsetat.

En Maura ha publicat una carta que ha omplert als conservadors de desesperació.

Els hi diu que tinguin calma, qu'ell no sent impacientias per ocupar el poder... y jaiva, que s'aguatin...

¡El tal Maura es ben poch considerat! Aquests sustos van bé contra'l singlot... pero contra'l badius, de cap manera. En lloch de calmarlos els aumentan.

A Roma va morir el cardenal Gonzalvi. Y vegint quinze costums litúrgicas més estranyas! Els nebots del difunt, que presumian ser els seus hereus, van celebrar unas horas fúnebres, deixant caure una tanda de bofetades sobre las molsudas galtas del cardenal Volpe.

Y tot, per què?

Senzillament, perque'l cardenal Gonzalvi, seguint las inspiracions del cardenal Volpe, va deixar el bot al Tribunal de la propagació de la fe... y els nebrets, està clar, no podent donar gust á la butxaca, la van donar á las mans.

Sense reparar en convertirse en propagandistes contundents de l'obra del Tribunal de la incredulitat.

Llegeixo:

«Parece que el Gobierno estudia el modo de que se haga aplicable antes de la reunión de las Cortes la reforma pendiente de votación definitiva en el Senado, substituyendo ante el Jurado el juramento por la promesa.»

Me sembla á mí que aquestes coses no hi ha necessitat d'estudiarlas. Son prou sabudes y's plantejan, si es que volen dir alguna cosa las prescripcions constitucionales que reconeixen la llibertat de consciencia, en virtut de las quals ningú pot ser obligat á practicar actes de una religió ab la qual no cregui.

La solució al problema de las corporacions religiosas, projectada pel govern, consisteix en lo següent:

Las que no estiguin compresas en el Concordat, se deurán sotmetre á la Lley comú.

Aixó sí: las corporacions interessades á favor de les corrents ultramontanas preponderants en certes esferes de la governació del Estat, dirán tot fent l'ullet:—Feta la lley, feta la trampa.

Item més:

A les que's dediquin á exercir alguna industria se les someterà á lo preceptuat pera tots los demés ciutadans.

No hi ha sino que l's demés ciutadans qu'exerceixin una industria similar á la de las corporacions religiosas, acabaran per no poder sostenir ab elles la meia mínima competència, perque l's industrials han de sostenir una família y las corporacions religiosas viuen en ple comunisme, en contraposició á las lleys de la naturalesa y á las conveniencias del Estat.

Y per últim:

Respecte á las ordres extrangeras aquí establecidas, algunas d'ellas ab posterioritat á l'expulsió decretada á França, se las invitarà á que s'nacionalisin á Espanya, sometentlas á la legislació general.

Y si no volen corresponder á la invitació?

Llavoras res: els nostres governs son prou enèrgichs pera dils'hí:—Senyors frares, dispensin per la molestia que l's he causat invitantlos á ferse espanyols. Y ara, á canvi del pebrot que m' acaben de donar, contin ab una lliura de xacolata per barba.

CORRESPONDENCIA

Veyent com els altres brenan

Caballers: Salion Teis, Ramiro Espinosa (a) T., Vicente M. Molas d'Esmolet, P. G. M. (s) Marqués del Pi, Rojo, Baron de Escarpíz, Enrich Bonagarriga (a) Suat, R. Espinosa de la T., y Emili Forgas: No val.

Caballers: A. Carcarach, Trencalardis de Masnou, Miquel Roc, y Sisket D. Pails: Bona jugada.

Caballers: Lluquet, P. Recordá Teixidó, V. Tarrida, Ll. M. y A., Joan Sclaus, P. R. P.—Y., P. J. G., Ramón Massip, y Angel Vilanova: Rebuts els originals qu'envien ab destí al Almanach, y gràcies.

Caballer: A. del C.: Ho sento, pero no'l puch servir. Roc: Aixó es una futesa que no escaleta ni refreda.—Noy de la Sort: Se'n enfadarà massa... y com que ns té tanta por!...—Joseph S. Serra: No mereix la nostra aprobació.—Pedro Romaguera: Agrahim la carta, però no la publiquem, donchs de ferro, tindràs vosté un disastre serio. Sobre l's traballs que díu, cal tenir paciència.

—E. A. Telas: Disposém de tant poch espay, que no li prometo —M. Vidal Brú: No, senyor; el veredicto es de culpabilitat.—V. Segrelles Ferri: Dels dos, n'aprofitaré un.—El Compte de la Vérola: Dispensi, però no 'ns hi podém torbar en aquesta mena de correccions.—A. L. A. P., F. C., y J. D.: No 'ns es possible publicar las cartas que ns envien, per varias raons.

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Carrer del Olm, número 8
Tinta Ch Lorilleux y C°